

การจัดการความรู้ กับการประกันคุณภาพฯ

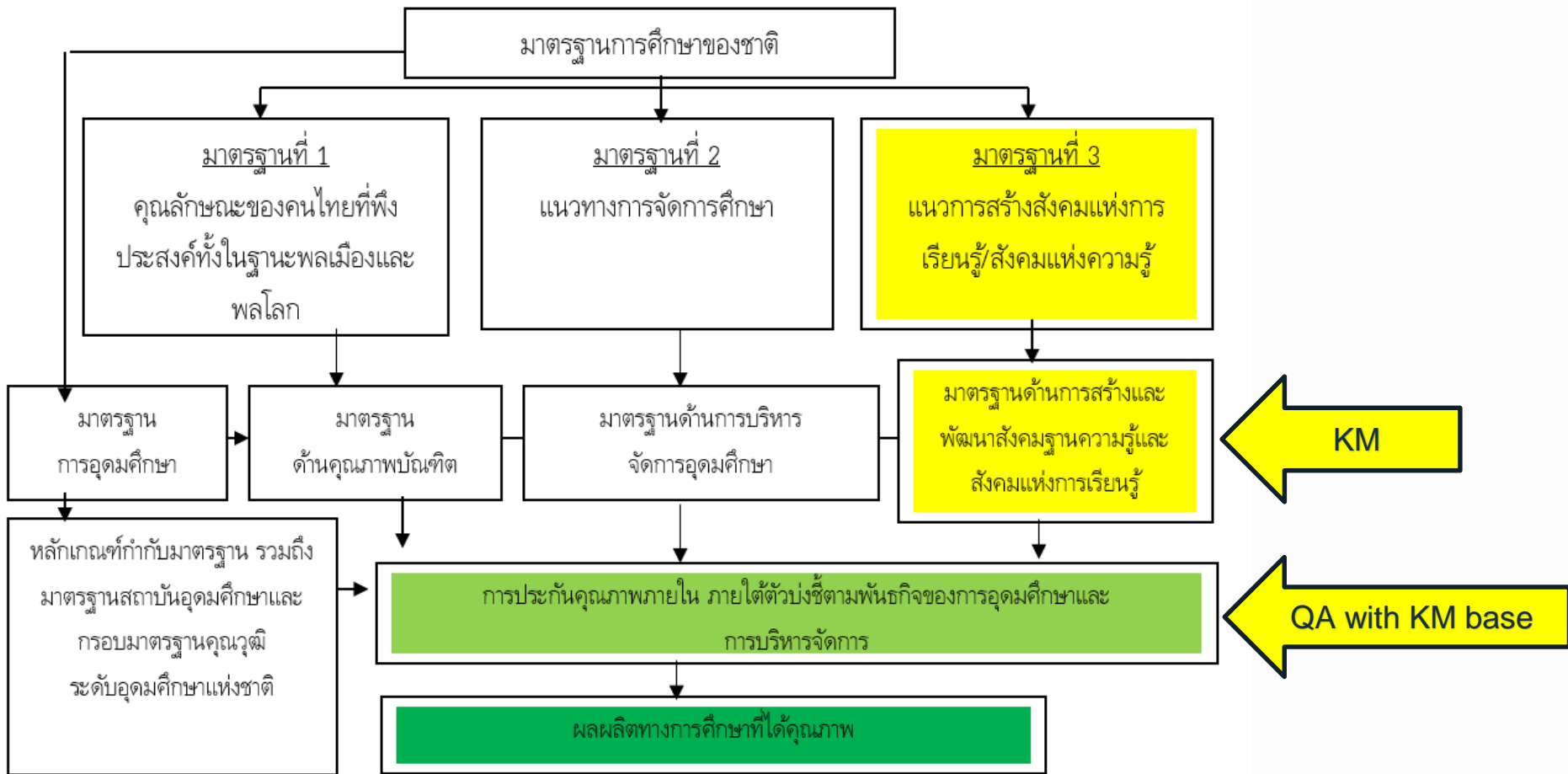
สำนักงานประกันคุณภาพ
ฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยรังสิต
9 มีนาคม 2566

การจัดการ ความรู้กับ การประกัน คุณภาพฯ

1. ความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานการศึกษา การจัดการความรู้ และการประกันคุณภาพ
2. นียามการจัดการความรู้ตามคู่มือการประกันคุณภาพฯ
3. ขั้นตอนการจัดการความรู้
4. QA with KM-BASE
5. การจัดการความรู้กับการประกันคุณภาพระดับสถาบัน คณะ และหลักสูตร
6. Good Practice
7. ระดับการจัดการความรู้กับ key result ตามแผนยุทธศาสตร์

1

ความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐาน
การศึกษา การจัดการความรู้
และการประกันคุณภาพ

2

นียมการจัดการความรู้
ตามคู่มือการประกัน
คุณภาพฯ

การจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM)

หมายถึง การรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในองค์กร ซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคล หรือเอกสาร มาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้องค์กรมีความสามารถในเชิงแข่งขัน สูงสุด โดยที่ความรู้มี 2 ประเภท คือ

1. ความรู้ที่ฝังอยู่ในคน (Tacit Knowledge)

เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ พรสวรรค์ หรือสัญชาตญาณของแต่ละบุคคลในการทำความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ เป็นความรู้ที่ไม่สามารถถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูดหรือลายลักษณ์อักษรได้โดยง่าย เช่น ทักษะในการทำงาน งานฝีมือ หรือการคิดเชิงวิเคราะห์บางอย่าง ซึ่งเรียกว่าเป็นความรู้แบบนามธรรม

2. ความรู้ที่ชัดเจน (Explicit Knowledge)

เป็นความรู้ที่สามารถรวบรวม ถ่ายทอดได้โดยผ่านวิธีต่าง ๆ เช่น การบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร ทฤษฎี คู่มือต่าง ๆ และบางครั้งเรียกว่าเป็นความรู้แบบรูปธรรม

นพ.วิจารณ์ พานิช
ได้ให้ความหมาย
ของคำว่า “การ
จัดการความรู้”

“การจัดการความรู้” คือ เครื่องมือเพื่อ
การบรรลุเป้าหมายอย่างน้อย 4
ประการไปพร้อม ๆ กัน ได้แก่
บรรลุเป้าหมายการพัฒนาคคน
บรรลุเป้าหมายของงาน
บรรลุเป้าหมายการพัฒนองค์กรไป
เป็นองค์กรเรียนรู้
และบรรลุความเป็นชุมชน เป็นหมู่คณะ
ความเอื้ออาทรระหว่างกันในที่ทำงาน

3

ขั้นตอนการจัดการความรู้

ขั้นตอนการจัดการ
ความรู้ เป็นการ
ดำเนินการอย่างน้อย
6 ประการต่อความรู้

(1) กำหนด

การ**กำหนด**ความรู้หลักที่จำเป็น หรือ
สำคัญต่องาน หรือกิจกรรมของ
กลุ่ม หรือองค์กร

(3) ปรับปรุง

การ**ปรับปรุง** ดัดแปลง หรือสร้าง
ความรู้บางส่วนให้เหมาะต่อการใช้
งานของตน

(5) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ สกัด

การนำประสบการณ์จากการทำงาน
และการ**ประยุกต์ใช้ความรู้มา**
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ**สกัด** “ขุม
ความรู้” ออกมาบันทึกไว้

(2) เสาะหา

การ**เสาะหา**ความรู้ที่ต้องการ

(4) ประยุกต์

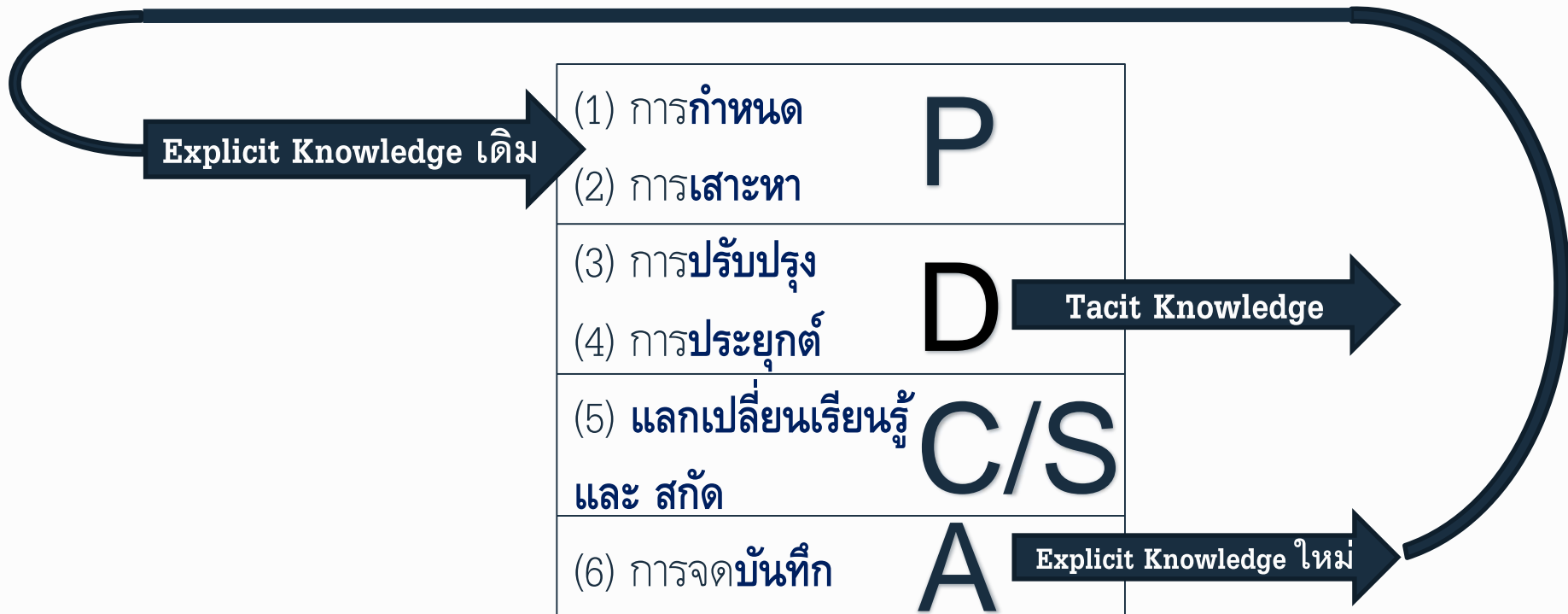
การ**ประยุกต์ใช้**ความรู้ในกิจการงาน
ของตน

(6) บันทึก

การจด**บันทึก** “ขุมความรู้” และ “แก่น
ความรู้” สำหรับไว้ใช้งาน และ
ปรับปรุงเป็นชุดความรู้ที่ครบถ้วน
ลุ่มลึก และเชื่อมโยงมากขึ้น เหมาะต่อ
การใช้งานมากยิ่งขึ้น

4

QA with KM-BASE

5

การจัดการความรู้กับการ
ประกันคุณภาพระดับสถาบัน
คณะ และหลักสูตร

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ด้าน KM ระดับสถาบัน

ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 การบริการของสถาบันเพื่อการกำกับติดตาม
ผลลัพธ์ตามพันธกิจ กลุ่มสถาบัน และเอกลักษณ์ของสถาบัน

เกณฑ์มาตรฐานข้อที่ 5. การกำกับติดตามส่งเสริมสนับสนุนให้
ทุกหน่วยงานในสถาบันมีการดำเนินการจัดการความรู้ตามระบบ

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ด้าน KM

ระดับ**คณะ**

ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 การบริหารของคณะเพื่อการกำกับติดตามผลลัพธ์ตามพันธกิจ กลุ่มสถาบัน และเอกลักษณ์ของคณะ

เกณฑ์มาตรฐานข้อที่ 5. ค้นหา**แนวปฏิบัติที่ดี**จากความรู้ทั้งที่มีอยู่ในตัวบุคคล ทักษะของผู้มีประสบการณ์ตรง และแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ตามประเด็นความรู้ **อย่างน้อยครอบคลุมพันธกิจด้านการผลิตบัณฑิตและด้านการวิจัย** จัดเก็บอย่างเป็นระบบโดยเผยแพร่ออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรและนำมาปรับใช้ในการปฏิบัติงานจริง

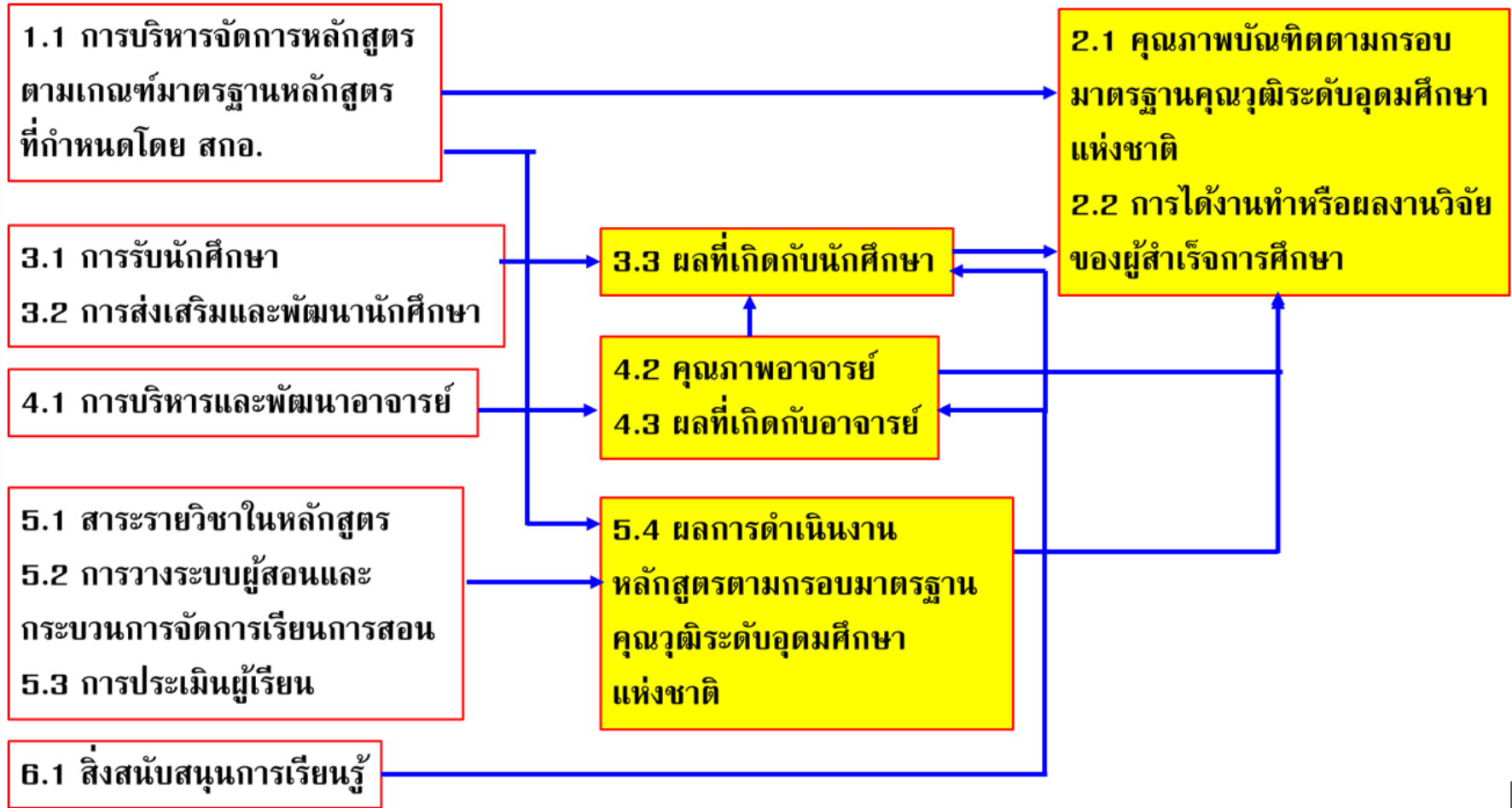
ตัวอย่างประเด็นความรู้/แนวปฏิบัติการจัดการความรู้ตามการประกันคุณภาพพระดัตถ์คณะ

การจัดการความรู้ตามพันธกิจ	ด้านการจัดการความรู้/ประเด็นความรู้
<p>มีการจัดการความรู้ด้านการเรียนการสอน/การผลิตบัณฑิต</p>	<p><u>ประเด็นความรู้ :</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีในยุคเทคโนโลยีเปลี่ยนโลก (Disruptive Technology) 2) การเรียนการสอนโดยนักศึกษามีส่วนร่วมผ่านการใช้ทักษะต่าง ๆ (Active Learning) 3) การเพิ่มพูน/พัฒนา ทักษะภาษาอังกฤษ ของนักศึกษา 4) การเพิ่มพูน/พัฒนา ทักษะทางด้าน IT ของนักศึกษา 5) การเพิ่มพูน/พัฒนา ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา
<p>มีการจัดการความรู้ด้านงานวิจัย งานสร้างสรรค์ และนวัตกรรม</p>	<p><u>ประเด็นความรู้ :</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การบริหารจัดการงานวิจัยสาขา 2) แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผลงานวิจัย 3) แนวทางการเขียนบทความวิชาการจากผลงานสร้างสรรค์ 4) แนวทางการเพิ่ม citation หรือ h index ของบทความ 5) เทคนิคการเขียนบทความให้ได้ดีพิมพ์ระดับ Q1 Q2 6) กลยุทธ์สร้างผลงานสร้างสรรค์ 7) นวัตกรรมเพื่อสร้างสรรค์สังคม

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ด้าน KM ระดับหลักสูตร

จะแฝงอยู่ในเกณฑ์ของตัวบ่งชี้ประเภทเชิงกระบวนการ โดยเฉพาะการนำ
การจัดการความรู้ไปช่วยเสริมในการปรับปรุงกระบวนการจนประสบ
ผลสำเร็จชัดเจนเป็นรูปธรรม ทำการบันทึกแนวปฏิบัติที่ทำให้ประสบ
ผลสำเร็จ เผยแพร่ออกไปอย่างเป็นระบบ จนมีโอกาสเป็น**แนวปฏิบัติที่ดี**

ตัวบ่งชี้ระดับหลักสูตร

เกณฑ์การประเมินคะแนนระดับคุณภาพของตัวบ่งชี้เชิงกระบวนการ

	0	1	2	3	4	5
<ul style="list-style-type: none"> •ไม่มีระบบ •ไม่มีกลไก •ไม่มีแนวคิดในการกำกับติดตามและ 	<ul style="list-style-type: none"> •มีระบบ มีกลไก •ไม่มีการนำระบบกลไกไปสู่การ 	<ul style="list-style-type: none"> •มีระบบ มีกลไก •มีการนำระบบกลไกไปสู่การปฏิบัติ/ดำเนินงาน •มีการประเมินกระบวนการ •ไม่มีการปรับปรุง/พัฒนากระบวนการ 	<ul style="list-style-type: none"> •มีระบบ มีกลไก •มีการนำระบบกลไกไปสู่การปฏิบัติ/ดำเนินงาน •มีการประเมินกระบวนการ •มีการปรับปรุง/พัฒนากระบวนการ จากผลการประเมิน 	<ul style="list-style-type: none"> •มีระบบ มีกลไก •มีการนำระบบกลไกไปสู่การปฏิบัติ/ดำเนินงาน •มีการประเมินกระบวนการ •มีการปรับปรุง/พัฒนากระบวนการ จากผลการประเมิน •มีผลจากการปรับปรุงเห็น •มีผลจากการปรับปรุงเห็นชัดเจนเป็นรูปธรรม 	<ul style="list-style-type: none"> •มีระบบ มีกลไก •มีการนำระบบกลไกไปสู่การปฏิบัติ/ดำเนินงาน •มีการประเมินกระบวนการ •มีการปรับปรุง/พัฒนากระบวนการจากผลการประเมิน •มีผลจากการปรับปรุงเห็น •มีแนวทางปฏิบัติที่ดี โดยมีหลักฐานเชิงประจักษ์ ยืนยัน และกรรมการผู้ตรวจประเมิน สามารถให้เหตุผลอธิบายการเป็นแนวปฏิบัติที่ดีได้ชัดเจน 	

Explicit Knowledge เต็ม

Explicit Knowledge ใหญ่

Tacit Knowledge

6

Good Practice

แนวปฏิบัติที่ดี Good Practice

หมายถึง

วิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอนการปฏิบัติที่ทำให้สถาบันประสบความสำเร็จ หรือสู่ความเป็นเลิศตาม เป้าหมาย เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพนั้น ๆ มีหลักฐานของความสำเร็จปรากฏชัดเจน โดยมีการสรุปวิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอนการปฏิบัติ ตลอดจนความรู้และประสบการณ์ บันทึกเป็นเอกสาร เผยแพร่ ให้หน่วยงานภายในหรือภายนอกสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

7

ระดับการจัดการความรู้กับ
key result ตามแผน
ยุทธศาสตร์

ระดับบุคคล

สามารถจัดการความรู้ที่สอดคล้องกับเกณฑ์ KR

ระดับหลักสูตร

สามารถจัดการความรู้ที่สอดคล้องกับเกณฑ์การประกัน
คุณภาพ และเกณฑ์ KR

ระดับคณะ/หน่วยงาน

สามารถจัดการความรู้ที่สอดคล้องกับเกณฑ์ KR
และค่าเป้าหมาย KR

ระดับการ จัดการความรู้

Objective 1.4 อาจารย์มีความสามารถเป็นเลิศในการจัดการเรียนและการสอน

Key Result	ค่าเป้าหมาย	ตัวชี้วัดความสำเร็จรายปี				
		ปีการศึกษา 2565	ปีการศึกษา 2566	ปีการศึกษา 2567	ปีการศึกษา 2568	ปีการศึกษา 2569
KR1.4.2 อาจารย์มีผลการประเมินประสิทธิผลการสอน โดยนักศึกษาในระดับ 4.01 ขึ้นไป	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 ของ อาจารย์ผู้สอนทั้งหมด ทุกปีการศึกษา	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 ของ อาจารย์ผู้สอนทั้งหมด	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 ของอาจารย์ผู้สอนทั้งหมด	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 ของอาจารย์ผู้สอนทั้งหมด	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 ของอาจารย์ผู้สอนทั้งหมด	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 ของอาจารย์ผู้สอนทั้งหมด
KR1.4.3 อาจารย์ผู้สอนมีผลการประเมินการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยนักศึกษาในระดับ 4.01 ขึ้นไป	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 ของ อาจารย์ผู้สอนทั้งหมด ในแต่ละภาค การศึกษา ทุกปี	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 ของ อาจารย์ผู้สอนทั้งหมด	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 ของอาจารย์ผู้สอนทั้งหมด	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 ของอาจารย์ผู้สอนทั้งหมด	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 ของอาจารย์ผู้สอนทั้งหมด	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 ของอาจารย์ผู้สอนทั้งหมด

Thanks You

